

UGUNSGRĒKU DZĒŠANA PURVOS, MEŽOS, KŪDRAS IEGUVES OBJEKTOS UN KŪLAS UGUNSGRĒKOS

Autors: Kaspars Šaumanis
Zemgales reģiona brigādes Dienesta sektora operatīvais dežurants
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

**Finansē
Eiropas Savienība**

Projekts Nr. ENI-LLB-1-135 "Secure areas"

Mežu ugunsgrēki

Normatīvie akti

Ministru kabineta noteikumi Nr.420 Rīgā 2008.gada 10.jūnijā (prot. Nr.38 31.§)

Noteikumi par meža ugunsdzēsības darbiem un Valsts meža dienesta un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta sadarbības kārtību, veicot meža ugunsgrēku ierobežošanas un likvidācijas darbus

Izdoti saskaņā ar [Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 6.panta](#) trešo daļu

Mežs

- meža 3,08 milj. ha (90.6%);
- purviem 0,17 milj. ha (5.0%);
- laucēm 0,03 milj. ha (0.9%);
- pārplūdušiem klajumiem 0,017 milj. ha (0,5%);
- infrastruktūras objektiem 0,084 milj. ha (2.5%);
- pārējās meža zemes 0.018 milj. ha (0.5%).

Mežu ugunsgrēku statistika

Mežu ugunsgrēki, kas reģistrēti 2022.gadā

Ziemeļvidzemes

8,1%

Ziemeļkurzemes

7,0%

Ziemeļaustrumu

2,9%

Zemgales

8,1%

Selijas

1,7%

Rīgas

41,4%

Centrālvidzemes

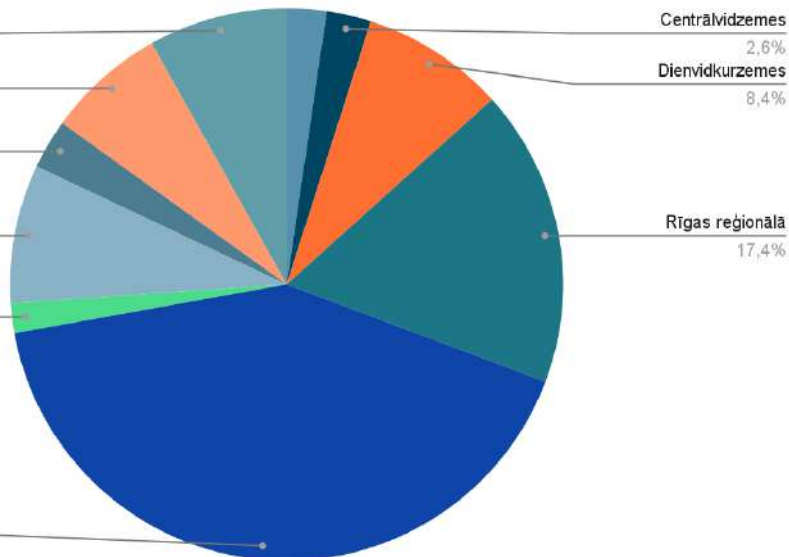
2,6%

Dienvidkurzemes

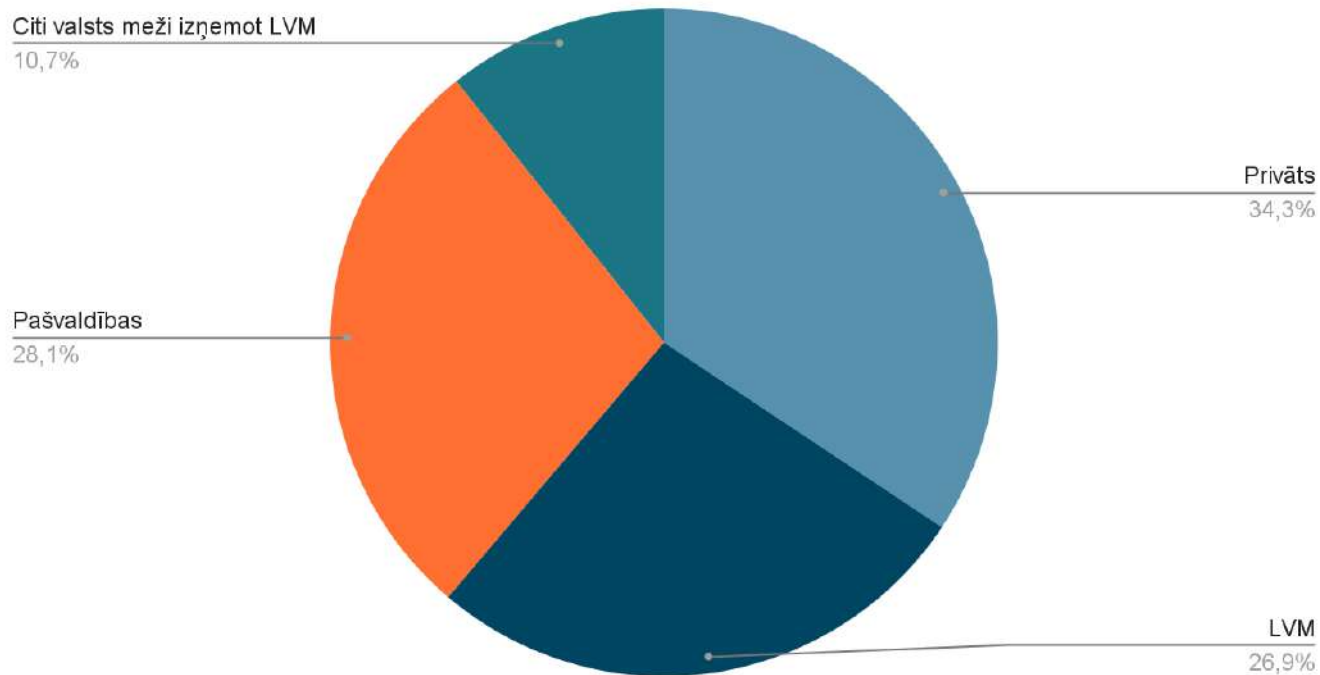
8,4%

Rīgas reģionālā

17,4%

Mežu ugunsgrēku statistika pēc meža īpašnieku piederības

Ugunsgrēku skaits meža zemēs

Ugunsgrēku skaits kopā **344** ugunsgrēki!!!

Izdegusī platība **220**ha

Jaunaudzes- 68,57ha

lauces un purvi- 30,23ha

mežs- 154,69ha

Lielākais meža ugunsgrēks 22.04.2022., Ādaži, **52,26ha**

Ugunsapsardzība

Meža ugunsgrēku statistika 2020. gadā

- Meža ugunsnovērošanas torņi
- Meža ugunsdzēsības autocisternas
- 60 viegie kravas apvidus automobiļi, kas aprīkoti ar ūdens cisternām un dzēsšanas iekārtām,
- Vairāk nekā 170 pārnēsājamo motorsūkņu.

Meža ugunsdzēsības tehnika ir izvietota 14 meža ugunsdzēsības stacijās.

Ūdensņemšanas vietas mežā

Šobrīd LVM apsaimniekotajā teritorijā ir 2747 ūdens ņemšanas vietas.

Mežu ugunsgrēku izcelšanās iemesli

- Ciršanas atlieku dedzināšana
- cilvēka darbības rezultātā
- Dzelzceļa transporta iedarbība
- Neuzmanīga rīcība ar uguni
- Elektrolīniju īssavienojums
- Ļaunprātīga dedzināšana
- Zibens
- Kūlas, salmu dedzināšana

Mežu ugunsgrēku dzēšana

Meža ugunsdzēsības darbi ir:

- meža ugunsgrēka vietas atklāšana
- meža ugunsgrēka ierobežošana
- meža ugunsgrēka likvidācija
- meža ugunsgrēka vietas uzraudzība

Meža ugunsgrēku veidi

Vainaguguns ugunsgrēks

Skrejuguns ugunsgrēks

Zemdegas (kūdras) ugunsgrēks

Meža ugunsgrēku izcelšanās un izplatīšanās
veicinoši apstākļi un faktori

- vējš
- gaisa mitrums
- gaisa temperatūra
- reljefs

Dzēšanas metodes

Uguns apslāpēšana apsitot

Liesmu apbēršana ar grunti

Uguns dzēšana ar ūdeni vai ugunsdzēsamo līdzekļu šķīdumiem

Dzēšana (degšanas izplatīšanās apturēšana), izveidojot norobežojošas atstarpes

Atdedzināšana

VUGD iesaistāmie resursi ugunsgrēku dzēšanai mežos

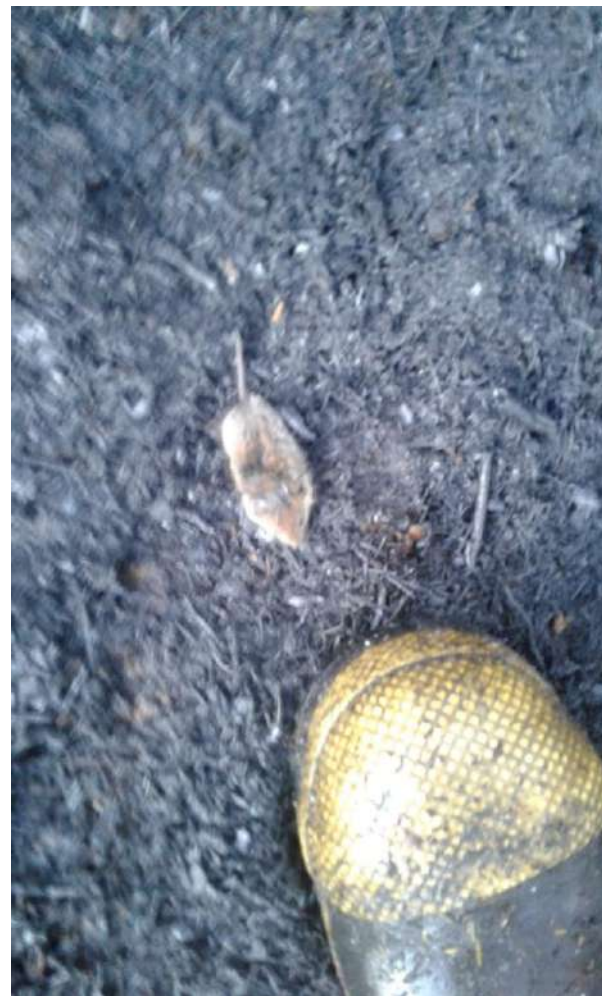

VMD resursi

KŪDRAS UGUNSGRĒKU DZĒŠANA

Ugunsdrošības noteikumi

13.5. Akmeņogļu, kūdras un cietu degtspējīgu materiālu un vielu uzglabāšana

13.9. Kūdras ieguves objekts un teritorija

- Kūdras ieguves teritoriju nodrošina ar ugunsdzēsības līdzekļiem (12. pielikums).

Nr. p.k.	Kūdras ieguves objekta platība (ha)	Motorsūkņi (gab.)	Pārvietojamās tvertnes ar tilpumu ne mazāk kā 2 m ³
1.	10–250	2	1
2.	250–500	3	2
3.	501–750	4	2
4.	751–1000	5	2
5.	1001–2000	6	3
6.	2001–3000	7	4
7.	3001–4000	8	5
8.	4001–5000	9	6
9.	5001–6000	10	7

Ugunsdrošības prasību piemēri

Kūdras ieguves vietu ugunsgrēku attīstības īpatnības

- sausuma perioda ilguma;
- vēja ātruma;
- saules radiācijas intensitātes;
- diennakts laika;
- atmosfēras gaisa temperatūras;
- kūdras iegulu mitruma, struktūras un blīvuma;
- kūdras sadalīšanās pakāpes;
- apkārtnes reljefa;
- dabisko vai mākslīgo (upes, grāvju, ceļu) uguns barjeru pieejamības;
- gruntsūdeņu stāvokļa līmeņa un tml.

Izšķir trīs kūdras ugunsgrēka attīstības galvenās stadijas

Pirmo stadiju raksturo neliela ugunsgrēka platība un zema temperatūra degšanas zonā. Šajā stadijā ugunsgrēku var nodzēst īsā laika posmā ar nelielu spēku un līdzekļu patēriņu.

Otro stadiju raksturo degšanas ātruma palielināšanās un temperatūras degšanas zonā paaugstināšanās. Ugunsgrēka platība palielinās līdz vairākiem tūkstošiem kvadrātmetru, degšana kļūst noturīga. Lielā attālumā izplatās kodīgi dūmi.

Trešo stadiju raksturo liela degšanas platība, augsta temperatūra degšanas zonā un apkārtējā vidē, stiprs piedūmojums, ievērojams ugunsgrēka izplatīšanās ātrums. Šāda ugunsgrēka dzēšanai ir nepieciešams ļoti daudz tehnikas, cilvēku un citu resursu.

Ugunsgrēki kūdras ieguves vietās iedalās **ārējos** (atklātos), kad degšana notiek virspusē, un **pazemes**.

Kūdras degšanas temperatūra:

- virspusē sasniedz 300– 500°C,
- krāvumu virspusē – 600–800°C,
- iekšpusē, kur izdegšanas dziļums retos gadījumos var sasniegt vairāk par metru, temperatūra ir 500–600°C.

Dzirksteļu izlidošanas tālums frēzkūdras lauku degšanas laikā

Vēja ātrums, m/s	Attālums, kādā lido dzirksteles, m
4	1
6	1,5
8	5,5- 11
14	27- 45

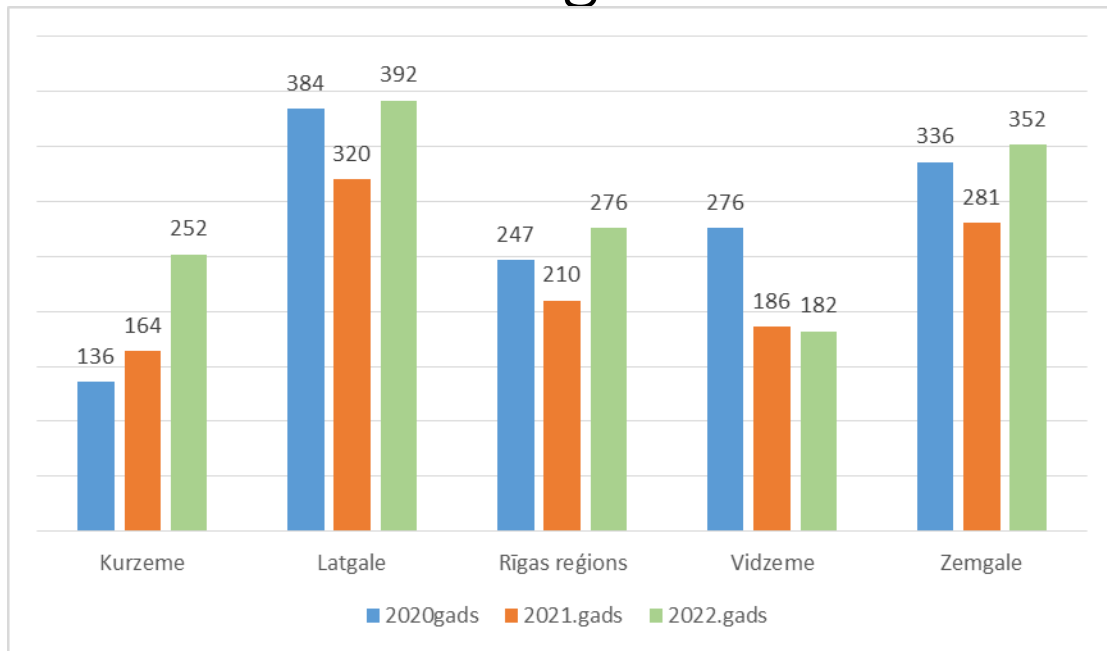
Kūlas ugunsgrēki

Ministru kabineta 2016. gada 19.aprīļa noteikumos Nr.238 „Ugunsdrošības noteikumi”, 6.punktā noteikts, ka ikvienas personas pienākums ir nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var novest pie ugunsgrēka.

Normatīvajos aktos ir paredzētie šādi sodi:

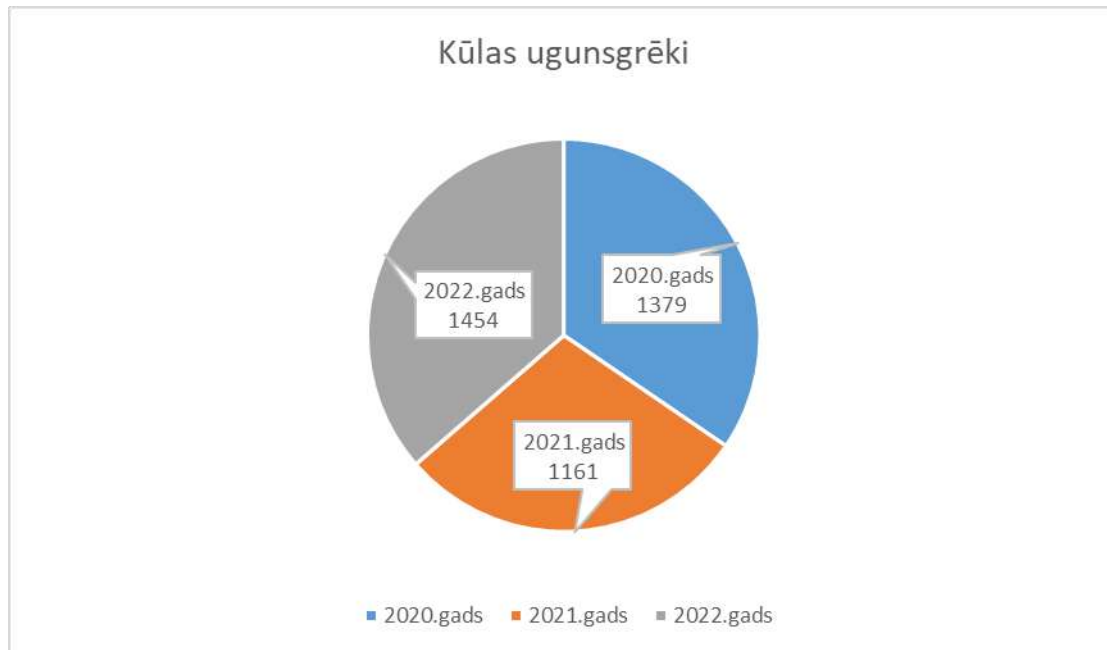
- par kūlas dedzināšanu, piemēro naudas sodu fiziskajai personai no **56** līdz **140** naudas soda vienībām (280 līdz 700 euro);
- par noteikto ugunsdrošības prasību neievērošanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no 6 līdz 56 naudas soda vienībām (30 līdz 280 euro), bet juridiskai personai – no 56 līdz 280 naudas soda vienībām (280 – 1400 euro);
- par noteikto ugunsdrošības prasību neievērošanu, ja tās rezultātā izcēlies ugunsgrēks, fiziskajai personai no **28** līdz **86** naudas soda vienībām (140 līdz 430 euro),
- juridiskajai personai – no **280** līdz **860** naudas soda vienībām (1400 līdz 4300 euro).

Kūlas ugunsgrēku statistika no 2020.gada līdz 2022.gadam

Paaugstinātas bīstamības ugunsgrēki 2022.gadā:

- Jelgava, Meiju ceļš 66, Jelgavas lidlauks Kūla, riepas, atkritumi 60 000m².
- Olaines nov., Olaines pag., Jaunolaine, Mazlubauši, blakus Kūla 100000m². Cenas tīrelis
- Rīga, Mazā Apakšgrāvja iela 15, blakus Niedres 80000m².

2022.gads

Kūlas ugunsgrēki	Kūlas ugunsgrēku skaits	Cietušie cilvēki	Bojāgājušie cilvēki	Platība
Pavisam Latvijā	1454	1	1	10600590,74
Daugavpils valstspilsēta	153	0	0	949527
Jēkabpils valstspilsēta	54	0	0	375681
Jelgavas valstspilsēta	35	0	0	125163
Jūrmalas valstspilsēta	10	0	0	28715
Liepājas valstspilsēta	29	0	0	8834,2
Ogres valstspilsēta	6	0	0	3550
Rēzeknes valstspilsēta	17	0	0	124990,5
Rīgas valstspilsēta	101	0	1	258504
Valmieras valstspilsēta	17	0	0	4845
Ventspils valstspilsēta	11	0	0	2710
Valstspilsētu pašvaldības kopā	433	0	1	1882519,7

Novados kopā	1021	1	0	8718071,04
---------------------	-------------	----------	----------	-------------------

Ugunsgrēks 2022. gadā Jelgava, Jelgavas lidlauks kūla,
riepas, atkritumi 60 000m².

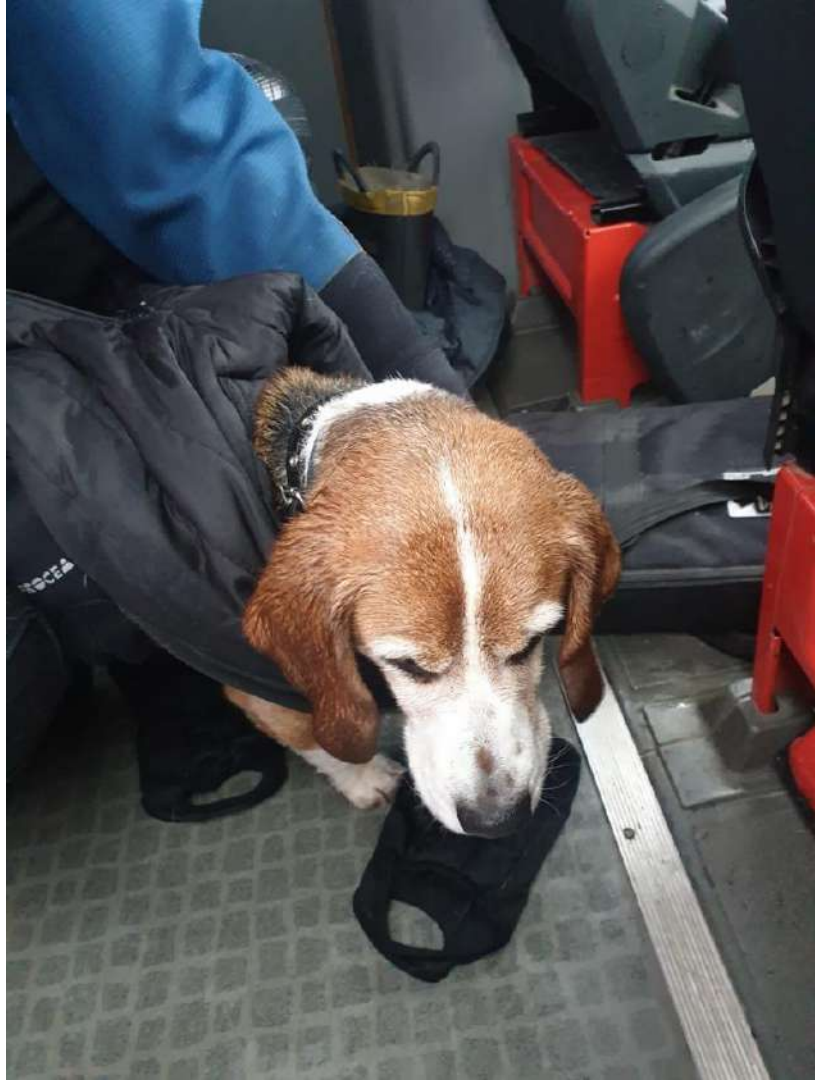
Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020.gadam projekta "Vides risku pārvaldības resursu pilnveidošana pierobežas reģionā, lai efektīvi veiktu vides aizsardzības pasākumus" (DERMR, LLI-

A night-time photograph of two firefighters in full protective gear. They are positioned in front of a large fire, with one firefighter holding a hose that extends towards the flames. A thick plume of white steam or smoke rises from the fire. In the background, a fire truck with its blue emergency lights flashing is visible, along with a multi-story building. The scene is illuminated by the fire's orange glow and the truck's blue lights.

Paldies par uzmanību!